

Nativity of the Most Holy Theotokos Serbian Orthodox Church, O. County, California

CHURCH NEWSLETTER

April – July 2019

Parish Center Location: 2148 Michelson Drive (Irvine Corporate Park), Irvine, CA 92612
Fr. Blasko Paraklis, Parish Priest, (949) 830-5480 • Aleksandar Zlatić, Parish Board President, (949) 391-5686

<http://mostholytheotokos.com>

CHRIST IS RISEN!

On Pascha • St. Justin Popovic

Man is born, in fact, not when his mother brings him into the world, but when he comes to believe in the Risen Christ, for then he is born to life eternal, whereas a mother bears children for death, for the grave. The Resurrection of Christ is the mother of us all, all Christians, the mother of immortals. By faith in the Resurrection, man is born anew, born for eternity. "That is impossible!" says the skeptic. But you listen to what the Risen God-Man says: "All things are possible to him that believeth!" (Mark 9:23). The believer is he who lives, with all his heart, with all his soul, with all his being, according to the Gospel of the Risen

Lord Jesus. Faith is our victory, by which we conquer death; faith in the Risen Lord Jesus. Death, where is your sting? The sting of death is sin. The Lord "has removed the sting of death." Death is a serpent; sin is its fangs. By sin, death puts its poison into the soul and into the body of man. The more sins a man has, the more bites, through which death puts its poison in him. When a wasp stings a man, he uses all his strength to remove the sting. But when sin wounds him, this sting of death, what should be done? One must call upon the Risen Lord Jesus in faith and prayer, that He may remove the sting of death from the soul. He, in His great

loving-kindness, will do this, for He is overflowing with mercy and love. When many wasps attack a man's body and wound it with many stings, that man is poisoned and dies. The same happens with a man's soul, when many sins wound it with their stings: it is poisoned and dies a death with no resurrection. Conquering sin in himself through Christ, man overcomes death. If you have lived the day without vanquishing a single sin of yours, know that you have become deadened. Vanquish one, two, or three of your sins, and behold: you have become younger than the youth which does not age, young in immortality and eternity.

Never forget that to believe in the Resurrection of the Lord Christ means to carry out a continuous fight with sins, with evil, with death. If a man fights with sins and passions, this demonstrates that he indeed believes in the Risen Lord; if he fights with them, he fights for life eternal. If he does not fight, his faith is in vain. If man's faith is not a fight for immortality and eternity, than tell me, what is it? If faith in Christ does not bring us to resurrection and life eternal, than what use is it to us? If Christ is not risen, that meant that neither sin nor death has been vanquished, than why believe in Christ? For the one who by faith in the Risen Lord fights with each

of his sins there will be affirmed in him gradually the feeling that Christ is indeed risen, has indeed vanquished the sting of sin, has indeed vanquished death on all the fronts of combat. Sin gradually diminishes the soul in man, driving it into death, transforming it from immortality to mortality, from incorruption to corruption. The more the sins, the more the mortal man. If man does not feel immortality in himself, know that he is in sins, in bad thoughts, in languid feelings. Christianity is an appeal: Fight with death until the last breath, fight until a final victory has been reached. Every sin is a desertion; every passion is a retreat; every vice is a defeat. One need not be surprised that Christians also die bodily. This is because the death of the body is sowing. The mortal body is sown, says the Apostle Paul, and it grows, and is raised in an immortal body (I Corinthians 15:42-44). The body dissolves, like a sown seed, that the Holy Spirit may quicken and perfect it. If the Lord Christ had not been risen in body, what use would it have for Him? He would not have saved the entire man. If His body did not rise, then why was He incarnate? Why did He take on Himself flesh, if He gave it nothing of His Divinity?

If Christ is not risen, then why believe in Him? To be honest, I would never have believed in Him had He

not risen and had not therefore vanquished death. Our greatest enemy was killed and we were given immortality. Without this, our world is a noisy display of revolting stupidity and despair, for neither in Heaven nor under Heaven is there a greater stupidity than this world without the Resurrection; and there is not a greater despair than this life without immortality. There is no being in a single world more miserable than man who does not believe in the resurrection of the dead. It would have been better for such a man never to have been born. In our human world, death is the greatest torment and inhumane horror. Freedom from this torment and horror is salvation. Such a salvation was given the race of man by the Vanquisher of death – the Risen God-Man. He related to us all the mystery of salvation by His Resurrection. To be saved means to assure our body and soul of immortality and life eternal. How do we attain this? By no other way than by a theanthropic life, a new life, a life in the Risen Lord, in and by the Lord's Resurrection. For us Christians, our life on earth is a school in which we learn how to assure ourselves of resurrection and life eternal. For what use is this life if we cannot acquire by it life eternal? But, in order to be resurrected with the Lord Christ, man must first suffer with Him, and live His life as his own.

Епископ Браничевски Др ИГЊАТИЈЕ МИДИЋ

ПОВОДОМ ВАСКРСА

Данас, празнујући Васкрсење Христово из мртвих, благодаримо Богу и Оцу што је послао Сина свог да преко њега будемо причасници његовог вечног живота у Духу Светом. Благодаримо и Сину што је постао човек и умро и васкрсао да би нас избавио смрти. Догађај Васкрсења је темељ наше вере: ако мртви не устају, узалуд је вера ваша и узалуд је проповедање наше. Мртви ће, међутим, устати у последњи дан и биће побеђен наш најљући непријатељ – смрт. Залог, првина и предокус општег васкрсења и избављења од смрти

јесте Васкрсење Христово. Зато радујмо се и веселимо у овај дан.

Да би Христово Васкрсење и нада у васкрсење мртвих били живи и радосни, потребно је, ипак, да нас прожме сва трагедија смрти. Да бисмо се радовали Христовом васкрсењу и своје животу, потребна је не само љубав према васкрслем Христу већ и дубоко сазнање о смрти као првом и последњем нашем непријатељу и непријатељу све Божје творевине. Само схватајући сву трагичност смрти, којом смо захваћени, можемо се радовати

Христовом Васкрсењу. Христово Васкрсење је залог и почетак нашег васкрсења. Јер као што је кроз једног човека, старог Адама, од кога смо сви рођени, дошла смрт, тако ће и победа над смрћу и живот бити за све који су поново рођени од васкрслог Христа Господа, Духом Светим. Првенац васкрсења и вечног живота коме се сви надамо јесте Господ наш Исус Христос.

Но, трагедију смрти нећемо никад суштински осетити и против ње се побунити ако свет и живот посматрамо логички, већ једино ако имамо љубави према другом и према творевини. Ми сопствену угроженост смрћу сазнајемо само када искрено волимо једно биће. Смрт вољеног бића широм отвара наше очи и у њој видимо сав амбис у који пропадамо и све ништавило које умирање доноси. Љубав према другом и према свој творевини пројављује у Литургији, коју служи сам Господ наш Христос и у којој моли Оца свога за избављење свег света од смрти. Зато и ми у њој помињемо наше драге, живе и уснуле, у сву творевину, умољавајући Господа да их не заборави, већ да их одржи и васкрсне у последњи дан, када поново дође.

Наша савремена цивилизација је заборавила на смрт као највећег непријатеља свему што постоји. Зато се не може искрено ни радовати ни веровати у Васкрсење Христово, нити у живот. Да ли је, међутим, могуће да се осуђеник на смрт макар мало не обрадује и да не заигра срце његово на вест и помиловању, макар тај глас био непоуздан и нелогичан? То је могуће само ако није свестан свога положаја, да је угрожен смрћу, која прети да га врати у ништавило. Све то се упаво дешава нашој цивилизацији, данашњем човеку. Он је заборавио на смрт. А томе смо и ми хришћани много допринели, јер га нисмо опомињали да се у Цркви учествује зарад ослобођења од смрти. Зато он данас нема потребу за Богом и не радује се васкрсењу и вечном животу. Савремени човек се не бави проблемом смрти, већ другим животним проблемима. Међутим, да се не варамо, децо наша духовна, ниједан проблем људског живота не можемо трајно решити док се смрт не укине. Ни сиромаштво, ни глад, ни непријатељство међу људима, ни болести којима смо свакодневно изложени. Извор свих наших мука и проблема заправо је смрт. Не можемо се ни радовати животу, нити бити ствараоци за шта нас је Бог предодредио давши нам слободу ако нас не прожима вера у Христово Васкрсење и нада у васкрсење на-

ше и наших драгих, које ће нам донети Христос када дође у сили и слави и када коначно победи смрт. Ако нисмо свесни да нас сваког трена вреба смрт, не можемо ни тражити да се ње ослободимо, као ни то да будемо ствараоци. Јер не живети у исто време значи и борити се против смрти.

Узрок нашег нехаја према смрти налази се у човековом самољубљу. Немамо љубави према другом човеку и свему што је Бог створио зато што уопште не живимо на основу љубави, већ на основу сопствене, људске логике. Смрт, се ипак, не може схватити умом, нити се у њену разорну моћ може пронићи без љубави према другом. Само када волимо неког и када нас неко воли, схватамо шта значи живети и, истовремено, смрт нашег вољеног бића открива нам сву своју страшну нихилистичку моћ. Зато у нашој реалности руку под руку иду човекова отуђеност, самољубље, мржња или незаинтересованост за другог, бела куга, уништење природе и сличне пошасте, као и неверовање у Бога, тј. атеизам. Логика нас, заправо, погрешно учи томе да је у њеном остварењу наше уживање и наша срећа. Стога је савремени човек и незаинтересован за Бога и веру у њега, за веру у васкрсење. Вера почиње тамо где се надилази разум и почиње љубав према другом. Само ако будемо могли да волимо, бићемо у стању да схватимо и сву тргичност смрти, која прети да нас врати у небиће. Тада ћемо и тражити да смрт буде укинута, тражећи Бога. Смрт може укинути само Господ, Дух Свети, који и Христа у трећи дан васкрсао из мртвих. Он то чини сједињујући нас са Сином Божјим, као што је и Њега приликом рођења од Пресвете Дјеве Богородице сјединио с људском природом. Дух Свети је васкрсао и Господа Христа као човека. Тај исти Дух може и нас да сједини са Христом кроз Кршетње и Свету Евхаристију и да нам да вечни живот кроз васкрсење, уколико и ми то слободно желимо. Зато отимајмо се из чељусти смрти и сједињујмо се са Господом, отимајмо од смрти све оно за шта смо одговорни и све што волимо, уносећи то у заједницу с Христом и сједињујући све са њим.

Надајући се победи над смрћу и вечним животу, пренесимо данас радост Христовог васкрсења свима које волимо, свима који нас воле и који нас мрзе, који су болесни или сиромашни, који су у било каквој невољи или беди, јер сви они само једно желе – живот вечни. Њега нам може једино Господ дати.

Христос Васкрсе !

Христос Васкрсе!

Драга браћо и сестре,
Ускоро ћемо прославити радосно исчекивани празник Светог Васкресења Христовог. Целог живота живимо у непрестаном ишчекивању нечег лепог и радосног. Бог је тај који испуњава наш живот надом. Па и време великог и часног поста је време чекања. Ми постимо, молимо се и чекамо. Свакодневно исчекивање кроз пост и молитву омогућава нам да духовно узрастамо и боље разумемо смисао поста и смисао духовног богатства које нам је Господ даровао. И кад Црква слави свој највећи празник, крунисана су наша исчекивања. Управо зато велики и часни пост даје смисао слављењу Васкрса.

Васкрс је слављење остварења свих наших исчекивања од Адама до Христа. После пада Адама, човек је настањен у овом свету да ради на свом спасењу. Све генерације, од Адама до Христа, чекале су испуњење обећаног спасења. Са Христом, то ишчекивање је испуњено јер је Адамов и наш грех испуњен Христовом победом над смрћу. Наше спасење је остварено и ми смо испуњени Његовом смрћу и Његовим Васкрсењем. Грех и смрт више не царују, спасење и вечни живот су постали највиши смисао и најдубља вера људског рода. Са старим Адамом човек је осуђен, са новим Адамом – Христом човек је спасен. У томе је светост празника Васкрса.

Али наша исчекивања нису завршена. Ми још увек чекамо други долазак Христов. Ми сада живи-

Christ is Risen!

Dear Brothers and Sisters,
Soon we will celebrate the feast we have joyously awaited, the Resurrection of our Lord Jesus Christ. We live in constant expectation of happiness and joy. We must wait in order to be fulfilled. God fills our lives with hope. The time of Great Lent is the Church's ultimate expression of expectation. We fast, pray, give alms, and we wait. The expectation that surrounds us each day allows us to grow and understand the awesome mystery found in this journey. The time of waiting fills us with a longing to celebrate. And when the Church celebrates, our expectations are always fulfilled and crowned. This is why Great Lent gives such meaning to Pascha.

Pascha is the celebration of all of our expectations from Adam to Christ. When Adam fell, we as humans were placed in this world to seek our salvation. All the generations from Adam to Christ awaited the promised redemption. With Christ, that expectation is fulfilled; the sin of Adam is overturned by the victory of Christ over death. Our own salvation is realized, and we are redeemed through His Death and Resurrection. No longer do sin and death have a hold on humanity, but rather salvation and life comprise the new order. With the old Adam, man is condemned, but with the new Adam in Christ, man is saved. This is the true celebration of Pascha.

Our expectation, however, does not end with the celebration of Pascha. We are still awaiting the Second

мо у међувремену између првог и другог доласка Христовог. Тако се поново враћамо у стање чекања, иако смо искупљени и већ у новом животу. Тако ми живимо исчекујући тај дан који је већ остварен у Св. Литургији и у Св. Васкрсењу Христовом. На неки начин ми, као Црква и верници Цркве, живимо од Васкрса до Васкрса, од славља до славља. Зивимо од једне велике прославе до друге, од живота до живота, од Васкрсења до Васкрсења. То даје нови смисао целокупном нашем животу.

Нека сваки Васкрс буде отелотворење наше посвећености вери и испуњен радостју. Нека Господ наш Исус Христос кроз своје свето Васкрсење испуни све наше наде и сва наша исчекивања.

Христос Васкрсе!

Ваш у Васкрсом Господу,
О. Блашко Параклис

Coming of Christ. We now live in a time between the ages, a time between the First and the Second Coming of Christ. So we again return to a state of expectation, albeit a redeemed and new state. We continue to live our lives in expectation of that Day, realized in every Liturgy and with the celebration of every Pascha. In a sense, we now, as a Church and the Faithful in that Church, live from Pascha to Pascha, from glory to glory. Thus, we live from one glorious celebration to another, from life to life, from Resurrection to Resurrection. This truly brings new meaning to our entire life.

May each of our Paschas be glorious and joyful. May each of our Paschas be full. May all of our expectations be fulfilled through the Resurrection of Jesus Christ.

Yours in the Risen Christ,
Fr. Blasko Paraklis

**EASTER
GIFT**

NAME / IN NAME OF: _____

ADDRESS: _____

CITY / STATE: _____ ZIP _____

Easter Donation \$ _____

Make your check payable to: Most Holy Theotokos Church

Please Mail to: 2148 Michelson Drive, Irvine, CA 92612

THANK YOU!

Our Mortality

Understanding our Mortality Death is unnatural. God did not create us so we could die. He created us so that we could live and love Him, freely – I might add, without any condition. But our first parents, Adam and Eve rebelled against God and we were left with the results: to become “temporary” citizens of this world, one that is bonded to physical death and decay. Our bond with death is something we have no choice to endure. Every living creature will and does eventually die. Our lives are tied to the Fall of Creation, whether we like it or not. It can seem quite morbid. It may even seem depressing. However, we as Orthodox Christians and the Church know that our hope in all of this doom and gloom is in our savior Jesus Christ. He conquered Death by His own Death and His own Resurrection on the Third Day. Death in reality has no hold over us, so then why do and must we still • 8 • die? The answer isn’t why we still die; rather, the answer lies in a bigger question. What death do we die? When we will hear the Paschal Troparian on May 1st, what we will hear is that Christ conquers the spiritual death. This is the death that really binds us to the world. The spiritual death is the one that is absent of God’s presence and places us in Hell.

When we are spiritually dead, we are nothing more than walking corpses preparing for a hole in the ground. Everything in life is meaningless because there is nothing to look forward to, there is no hope for us. Nothingness becomes our creed and as believers when we are spiritually dead. We are nothing more than good moral atheists. There is only one time when we are allowed or rather permitted to die spiritually. It is the moment when we are immersed in the waters of Baptism and raised out of that same water as Christians called to take up our Crosses and follow Jesus Christ. After this one concession in our lives, we are called to be on a special journey where we must focus our lives entirely on serving others, praying, fasting, and seeking Communion with God. Finally, Lent gives us a special chance to look at our understanding of death and to renew our baptismal efforts. Lent is a unique perspective or opportunity for and in our lives. Above all the fasting, praying, and changes made in our lives, Lent is like medical treatment to help cure us from the spiritual death and keep us from dying before we see our Resurrection. All the things we do in Lent are designed to refocus our efforts to the things that Christ commands us to do as His followers.

Sts. Sebastian and Mardarije Institute

Day Two

The first full day of the Sts. Sebastian and Mardarije Orthodox Institute began early Wednesday morning, 27 February the feast day of St. Cyril Equal of the Apostles, teacher of the Slavs, with the Holy Hierarchical Divine Liturgy. His Grace Bishop Ignjatije of Branichevo officiated at the eucharistic gathering with the concelebration of Their Graces: Bishop Longin of New Gracanica and Midwest America, Bishop Mitrophan of Canada and Bishop Maxim of Western America, together with clergy from dioceses nationwide. During the liturgy Deacon John Suvak was ordained to the priesthood. "Every gift we receive is from the Holy Spirit," said Bishop Ignjatije after the ordination. "We receive it not for ourselves but the community that it might be used in service to the community. For this reason, my dear Fr. John, remember that with the gift you received today you are to manifest it in the community because all the members of the eucharistic community bear the same gift from Christ. While all of these gifts vary you cannot have received this gift outside of the community, the bishop, the deacons, the priests and the people of God." In his lecture series entitled "The Catholicity of the Church" Bishop Ignjatije began by explaining the difference in the western and eastern grasp of catholicity. While catholicity is identified with universality in the west, the eastern understanding identifies it The Path of Orthodoxy Winter 2019 • 5 Continued on P. 6 His Grace Ignjatije (Midić) is a professor of Dogmatic theology at the Faculty of The-

ology of the University of Belgrade. He is a renowned contemporary Orthodox theologian and thinker who has written many articles published in scholarly journals and theological magazines. His Grace Bishop Ignatius earned his doctorate in theology with the thesis, titled: The Mystery of the Church: Systematic and Historical Presentation of the Mystery of the Church by St Maximus the Confessor at the University of Athens' department of theology. Since 1988 he has been teaching Dogmatic theology and Systematic theology at the Faculty of Orthodox Theology, University of Belgrade. In 1994 he was elected bishop of Požarevac and Braničevo. He is the author of many studies, including the books Remembering the Future (Belgrade: 1995, in Serbian) and Being as Eschatological Communion (Belgrade: 2008, in Serbian). He also published the book in English, God Views Us through Love (Sebastian Press: Los Angeles, 2014). Particular characteristics of Ignatije's theological synthesis are found especially in these areas: Christology, ecclesiology and anthropology. For Bishop Ignatije, spirituality in Christian understanding does not mean a merely individual fulfillment of God's commandments, but a life based on the fellowship in the Church, which is the community of freedom and love. The ecclesial way of life is manifested as liturgical community, which involves the eschatological dimension of the existence in this world. The Holy Spirit stamps out each particular human being through the liturgical way of life and grants him full

freedom in relation towards himself, towards the world and toward God. The Holy Spirit leads the Church as an eschatological community in her totality of life; henceforth eschatology cannot be treated as a portion of dogmatic theology, it is the fulfillment of theology, namely of ecclesiology. The Institute's Featured Speaker – Bishop Ignatije (Midic) of Branicevo and Pozarevac eucharistic community has a leader (based on Apos-

tolitic Canon 34: It behoves the Bishops of every nation to know the one among them who is the premier or chief, and to recognise him as their head, and to refrain from doing anything superfluous without his advice and approval...) but this leader is connected – in eucharistic community – with the others. After lunch and an afternoon break in his following talk, entitled “Rediscovering our True Self in our Neighbor,” Bishop Ignatije continued this idea of community. We are given a commandment to love our neighbor as ourselves and the question one poses to oneself: am I fulfilling this commandment if, even though I might not love my neighbor, I don't do anything with the eucharistic community. The liturgy announces the future kingdom of God in which the bishop is an icon of Christ, the priest serves as an icon of the apostles, the deacon serve as icons of the angels and the people are the people of God. One liturgical community cannot be what it is unless it is in communion with others. This is seen, for instance, in the rite of the consecration of the bishop which is done by two or three other bishops. This means that what constitutes a community depends on the other communities. In one church enter all other churches. This is furthermore developed in patristic thought which directs us to the teaching of God in the Trinity in which the church is an image of God. Just as the Father, for instance, cannot be a “father” without a son the church community cannot exist without the other communities, that is, without being in communion with them. This theology is reflected in the very make up of the church, in which autocephaly of a

church cannot be received without the other communities. This is evident in the autocephaly of our Serbian Church whose 800th anniversary we are commemorating this year. Contrary to this is the rise in the emphasis of nationalism in which more stress is put on the nation so that all of the sudden instead of seeing unity we focus on the differences between the Greek Church, Russian Church, etc. This is something that does not enter in the identity of the church. Therefore, while in the west catholicity depends on universality – on the one who is the head – in the east the to interfere in his affairs? This, in turn,

is because man is viewed as an individual. What's more, Christ is transferred in the minds of contemporary man to be somewhere far off in the heavens so that many think that they don't need the church because their grasp of faith is individualistic and, for them, sufficient. But the understanding of the Eastern Fathers was of God as a community. What's more, the individuality of a person comes not from himself but others – from the community: the community makes that person a unique individual. Subsequently, when one passes away it's considered a loss for the entire community.

In this light, Christianity is not to be understood as a set credal formula – but Christianity is a community. This is seen particularly in the phenomena of zealots who attach themselves so much to the dogmas, canons and rules of the church that those who disagree no longer exist for them. And here we see the very problem, or, as an old Latin proverb says *unus cristianus nullus cristianus* – one Christian is equal to no Christian. Faith is only understood in the context of the community and thus this commandment to love our neighbor as ourselves. For a person cannot exist alone without a connection with another who gives him a personal existence. This communion is necessary in order for man to live as a person. Earlier in the day the newly published monograph *The Serbian Christian Heritage of America* was presented to the clergy and laity. This monumental book consists of 1000 pages with over 700 photos of the most important historical figures, churches, parishes, monasteries, frescoes, icons and other art objects. It contains professional texts of prominent historians, theologians, artists, and others who are leading experts in the areas from which they write. It is a book that definitely belongs in every Christian home. After the evening Vespers, served by Rev. Vladislav Golic, and dinner the first full day of activities came to an end. Day Three The final day of the Sts. Sebastian and Mardarije Institute began as clergy and laity arrived for the morning Matins served by Fr. Daniel Kirk, followed by breakfast. Afterwards, Bishop Maxim announced the beginning of the next talk which would be a combination of the morning and afternoon talks: "God Views Us through Love" and "Becoming Human Today". God's will, the bishop noted, keeps the world in existence for out of that will – that is, His love – He created man. Subsequently, God cannot be known in a different manner other than through one's freedom. When a person comes to be acquainted with someone they at that same time enter into a relationship with them. If we come to know a person solely based on a mental file, that is, based on their natural qualities, their physical

characteristics, we will realize that these characteristics exist in other people around us. Yet, out of our love for a person, regardless of their characteristic, that person becomes an absolutely unique being. This is how God wishes to be known. When we form a personal relationship with God out of love He becomes vital to our life and our very existence. It's through that personal contact that everything around us is viewed differently. Ancient man, the Greek and the Latin, varied in their way of thinking. For instance, the Latin would see something and immediately think logically – view it logically – in order to put it to use. The Greek, on the other hand, would view something and ask himself what the essence of that particular thing is. Therefore, while the western mind was prone to organization the eastern mind focused on adornment. This is how the world – the cosmos – is viewed, that is, in order to make it beautiful by giving it order. Subsequently, man is called to see this beauty in one another. He is called to bring the world into life eternal through communion with God, a communion of love. It is love that gives a particular thing value, that is, when it is offered to God which we do in the Eucharist. And the only way the world can exist is in that communion of love. Therefore, we are called to have love for one another just as God views us through His love. A musical program featuring Popadija Biljana Bojovic preceded lunch while the presentation of certificates followed. The Institute participants, many of whom were visiting from the East Coast were given the afternoon free of obligation for sightseeing and fellowship. Thus, this year's Institute ended with clergy bidding one another farewell until the next nationwide church event which Fr. Nicholas Ceko announced on behalf of the president of the Episcopal Council His Grace Bishop Longin. Namely, the Clergy-Laity Sabor which will be held in July 13-14 in Chicago, Illinois.

Jubilee

Eight Centuries of the Autocephaly of the Serbian Orthodox Church

Every jubilee offers us opportunities to reflect on historical events in their ancient past with the key historical, cultural and spiritual issues in their religious context and naturally, always in connection with specific factors, that is, individual people. The anniversary, which the Serbian Orthodox Church has announced for the year 2019, is the Eight Hundred Years of Autocephaly of the Serbian Orthodox Church (1219-2019), which is inseparably linked with the first Archbishop, Enlightener and Teacher of the Serbian people, Saint Sava. In connection with this, with the blessing of His Holiness Serbian Patriarch Irinej and under the auspices of the Holy Synod of the Serbian Orthodox Church, the Orthodox Theological Faculty of the University of Belgrade was host to an academic gathering held in December of last year entitled, “Eight Centuries of the Autocephaly of the Serbian Orthodox Church (1219-2019): the Historical, Theological and Cultural Heritage. The significance of this gathering is reflected in its aim and hope of attaining a deeper glimpse and understanding of the century-old tradition of Orthodox patristic teaching, spiritual experience, enlightenment, and the laying of the foundations of church life achieved by St. Sava. In his and our Fatherland and beyond, his spiritual vision was unlimited, since he thought not with his mind but by the enlightenment of the light of Christ, that is, he depicted Christ whose goal is to enlighten and bring others, as well as oneself, into the community of God’s love and freedom. More specifically, various celebrations will be held throughout the United States of America to be announced in a timely fashion, while The Path of Orthodoxy will bring you articles on the theme of this year’s jubilee by various authors. A Church-Laity Sabor and the celebration of 800 years of autocephaly of the Serbian Orthodox Church will be held in Chicago, Illinois, on July 13-14, while in the Western American Diocese the celebration will be held during Labor Day weekend (Aug. 30-Sept. 1) at St. Sava Church in San Gabriel, California. In this issue we offer our readers an interview with professor Dr. Milos Kovic. Based on his historical research he offers us answers, taking into consideration the historical perspective from the time St. Sava and his father St. Simeon lived and labored. It is a special joy to mention that the Episcopal Council of the SOC in North and

South America blessed the publishing of the monograph, The Serbian Christian Heritage of America (The Historical, Spiritual, and Cultural Presence of the Serbian Diaspora in North America 1815-2019), which recently arrived from the press and is available for purchase through the Sebastian Press website (www.sebastianpress.org). The editor-in-chief of this monumental work is His Grace Bishop Maxim to whom we owe much gratitude for his selfless dedication and work in completing this publication. Every home should have a copy of this monograph, but it is also suggested as a gift to friends, kumovi and family members, especially for occasions such as baptisms, weddings, etc. We hope that in reading this and future issues of The Path we will truly understand that the independence of the Serbian Orthodox Church was motivated, as His Holiness Serbian Patriarch Irinej noted, by a deeper Christianization of the Serbian people. All of us who live in the United States of America not only have the ability to be witnesses of Svetosavlje, that is, the Orthodox Faith handed down to us by our Enlightener, St. Sava. In that way we have empirically experienced it throughout the centuries, but also our responsibility is to spread it together with him for he is truly with us today as a priestly bearer of the Good News of Christ. Therefore, we must make every effort, no more, no less, to investing our entire beings in being witnesses to the Resurrected Christ. In his sermon delivered in Monastery Zicha in the year 1220, Saint Sava advises us: “Brothers and friends and fathers and children called by God, lend your God-loving hearts to hearing the divine dogmas. And upon hearing these holy words, place them, brothers, in your hearts and the conscience of your souls, and before the eyes of your mind and understand them. God, all merciful and lover of mankind, having immeasurable mercy for man, bowed the Heavens and descended to earth. With His Divine Dispensation and voluntary bearing of many different sufferings to His Divine Body, he enlightened the human race; and He sent to the whole world the Holy Apostles saying: “Go and teach all nations, baptizing them in the name of the Father and the Son and the Holy Spirit”. But since they themselves did not come to us, our fathers, hearing in truth their words, believed them. And the gracious God, Who has endless mercy and does not wish that

any one of us perish, by that same first commandment and same manner, according to the teaching and preaching of the Holy Apostles, elevates me to that Sainthood (Archbishopric). And He wants through me, to “fulfill that which is lacking” of our fathers; and through the Holy Spirit, He commands me to proclaim this word regarding your salvation, which you, hearing it with love, keep it that we might be in communion with the ranks of the Saints. Therefore, brothers and

children, placing all of your hope in God, I first pray that we, above all, hold to His True Faith. For as the Apostle says, “no other foundation can a man lay than what has been laid” by the Holy Spirit through the Holy Apostles and God bearing Fathers and that is – the True Faith – confirmed and preached at the holy Seven Ecumenical councils....”

Protopresbyter Bratislav Krsic

СВЕТОСАВЉЕ НИЈЕ ИДЕОЛОГИЈА

Дарко Ђого

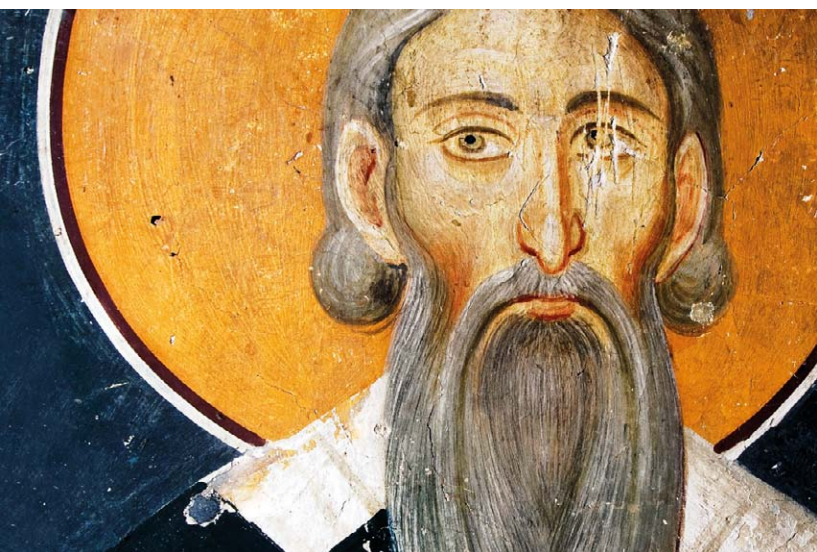
Предавање на прослави Св. Саве на Богословском факултету у Београду

Ваше Преосвештенство, Драги часни оци, Драга браћо и сестре, Земљаци Светога Саве,

Желим да вам се захвалим на позиву и нарочитој части – оној да вечерас говорим на овој светосавској академији и то не било гдје, него, ни мање – ни више у земљи Светога Саве. Иако и сам по тијелу земљак ваш и Светога Саве, а ништа мање – по опредељењу и души, ја сам вечерас позван да говорим гледајући у лица у исто вријеме вас, Светога Саву и Светога Василија Острошког и Херцеговачког, да говорим стијенама којима је Растко ходио, небу које је Растко гледао: да говорим у микрокосмосу у коме је Растко схватио тајне космоса и макрокосмоса и одлучио да постане Сава, како би се враћао овим водама и небу, како да би проходио овим стазама. Ништа мања није моја обавеза Светом Василију, великом и истинском Савином земљаку, под чијим сам омофором научио све што сам икада видео и осјетио о богословљу и боговиђењу, на училишту које носи његово име и које се сваки даном труди да то име не носи узалуд. Тако сам дужан да говорим о ономе чије су нам мошти спалили охрабрен Оним чије мошти цијеливамо јер се Богочовјек не може убити а да не васкрсне ни Сава спалити а да Василије не чудотвори: смрт не може надвладати живот ни пепео затријети мошти, по тајни зрна пшеничног: „Заиста, заиста вам ка-

жем, ако зрно пшенично, паднувши на земљу, не умре, онда једно остане; ако ли умре, много рода роди.“ (Јеванђеље по Јовану XII, 24). Овдје, у овој каменитој земљи, први пут се морао запитати млади војвода Духа: „какво ли ће то сбориште бити од мноштва људи, од Адама до почетка...”

„Пута који води у живот био си и јеси учитељ, Светитељу Саво“... Тако му пјевамо. Тако пјевамо – а да ли заиста тако мислимо? Јер, тај Пут није нико други него Христос а опет – тај Живот није нико други него Христос. Дакле, Сава нас води кроз Христа ка Христу – ни мање, ни више од тога јер све је мање недостојно човјека, а више од тога не постоји. Па, опет – не заборављамо ли често да наш циљ ка коме нас Сава води јесте нико други до Богочовјек, што значи: ниједан наум, ниједан пројекат, ништа изведено, ништа временито, ништа за малено него оно увијек и довијека. Што значи једну чињеницу која ће данас многима запарати уши, али је свеједно морамо рећи: Сава је путеводитељ кроз Живот ка Животу и самим тим не може постојати светосавска идеологија јер идеологија предпоставља посвећенике и поклонице, обожаваатеље и непријатеље, савезнике и странце: свега тога нема у Светога Саве као што нема у Богочовјека. Као што Богочовјек није дошао да оснује идеологију, него да Живот имамо и да га имамо у изобиљу, тако ни Са-

во није отишао Богочовјеку да би нам показао пут ка идеологији или идеологијама, него да би нас одвео овом изобиљу живота. То је оно што је осјетио онај који нас у XX вијеку води ка Сави и Богочовјеку – Авва Јустин када Светосавље као философију Живота започиње нашим изненађењем што јесмо не Срби него људи, фасцинацијом не крвљу него космосом. „Изненађење је бити човек, и то двоструко изненађење: бити човек у овако грандиозној и загонетној васиони. Ви то не осећате? ви то не увиђате?“ Дакле: сваки човек стоји пред Богом, попут Саве – отуда свако од нас може поћи Савиним путем. Савин пут, Јустинов пут, Његошев пут, пут од наше изненађености грандиозношћу васељене ка доброты Створитеља почиње за све људе исто, у љубави Творца према сваком човјеку. Нема повлаштених, рођених да се претплате на Савине путеве. За Савине и Богочовјекове путеве сваки се човек може и мора одлучити погођен Љубављу Божијом.

Трагедију нашег народа у прошлом вјеку могли бисмо испричати на различите начине. Бројем очева, стричева и браће коју смо изгубили у рововима на Церу, Мојковцу и Кајмакчалану, сестрама и кћерима у херцеговачким јамама, по Козарама и Јасеновцима. Али овај трагични биланс светосавске земље и дјеце можемо исказати на још један начин: наша историја је трагична, јер смо за један вијек потпуно сметнули са ума Светога Саву и његове стазе. Притом не мислим само на прогон светосавског присуства из српских школа од 1945. године наовамо, не мислим ни на напуштање светосавских стаза у периоду прије тога (што смо често спремни да заборавимо и багателишемо), не мислим ни на

траљавли и формалистички, декларативни приступ обнови светосавских путева животу у последње вријеме. Трагедија Светосавља данас видљива је ако светосавску честицу и њену идејну трајекторију погледамо кроз дијаграм ширине и отворености коју је светосавски пут имао од краја XIX вијека до данас. Притискали су нас и клали, мјењали нам свијест и одрођавали нас – па, ипак, немамо право никада да прихватимо посљедице свих тих процеса, да себе схватимо трибално, племенски, као само још један „етникум“ поред толико других. Ако од Светог Саве начинимо племенски тотем, вукапраједа-племена или неког новог Перуна – шта смо, уситњавањем и притискани, често склони да учинимо – онда нас је вјековно зло заиста побједило, уститнило, промијенило нам душу. А ствар је управо супротна: Светом Сави и његовој пртини ка Богочовјеку дугујемо сву ширину и ведрину нашег националног, надетничког бића, њему дугујемо чињеницу да бити Србином није ствар крвних зрнаца на које не можемо да утичемо и имена које нисмо бирали – него једног пуно важнијег избора: избора да будемо потомци Саве – Путника, Учитеља и Богоносца, да начинимо избор који су чинили наши и светосавски Станислав Винавер, Иво Андрић, Јосиф Панчић, Павле Јуришић-Штурм, Бранислав Нушић, Меша Селимовић и многи други. Наша највећа али уједно и једина шанса да преживимо није да се окаменимо и вратимо пећинскоме човјеку и у пећине згураноме Србину. Наша шанса јесте да живимо изнад идеологије, чак и изнад идеје саме – да живимо Богочовјеков и Савин Живот. Јеванђеље – дакле, Светосавље.

Како је то могуће? Чег а има у том Савином животу? Свега, божијег, људског и богољудског. Има одласка од родитеља да би их син више волио, ћутања да би се мудрије зборило, путовања свијетом да би се своја земља просвјетлила и путовања својом земљом да би се у њу свјетло са Истока у земунице унијело. Има срџбе на брата и мирења браће, има монаховања и највеће љубави ка дјетету своме Спиридону коју отац може имати. Ту, на светосавској стази, очеви умиру на каменитом узглављу и са срцем до краја топлим: данас умиремо у топлим постелама срдаца каменито хладних, погрешно очврсlih и згрчених. Заправо, наш највећи парадокс јесте у томе што, заклињући се Савом, ми смо и даље склони да нас предизборни летак подијели упркос Оченашу који нам је заједнички, да нас политички програми подијеле упркос вјери Никејских Отаца коју нам је Сава оставио у наслијеђе.

Светосавски је наљутити се на брата Стефана, ако осјетимо да нам брат својим духовним бићем негдје измиче: али није светосавски порећи брата Стефана и одрећи се брата Стефана, а истинска је мјера светосавска: мирити Стефана и Вукана знајући да међу људима, па и међу браћом, размирица мора бити, али су синовима Божијим названи не они који брата осуде него они који мир граде.

Зато назвати себе светосавцем много обавезује. Обавезује на братство: Нови Сава познат као Свети Владика Николај, рече једном приликом: будите браћа, макар се и мањим именом звали. Или, другим ријечима: будите Савини, увијек и у свему, ка себи и другима, како би други видјели шта то име значи. Светосавље је исувише велико да би бисмо њиме гађали друге, исувише драгоцјено да бисмо га тек тако просипали унаоколо. Светосавље је наше стање духа, наш позив на саборовање: онолико колико будемо живјели ту отвореност Светосавља – у њему ће нам се придруживати неки нови Винавер или неки нови Даворин Јенко. По чему ћемо распознати истинско светосавље? По племенитости. И по немиру, ако ћемо послушати Аву Јустина: „Када мислиш мисао чисту и свету, знај – ствараш светосавску културу. Свако твоје племенито осећање, свако твоје еванђелско дело, свака твоја добра жеља – неимар је светосавске културе. Свети Сава је у нас највећи неимар богочовечанске, православне културе“.

Не можемо, а да се не запитамо: гдје смо ми данас очи у очи са Светим Савом, јер, макар се и као народ стидјели пред оцем послје вишедеценијског бијега од њега – ми прије или касније погледаћемо га у очи и завапити: „сагријешисмо оче, теби и небесима“. Гдје смо то данас? Чини нам се често: и даље смо у непознаности, у оном предсветосавском. У магли, оној из народне приче, у којој смо лутали прије њега. Право питање јесте: да ли бисмо га данас препознали? Да ли бисмо препознали да је пред нама Сава? Ми га носимо на привјесцима, лијепимо његове иконице по колима – али да бисмо препознали Саву, није га довољно накачити на кључеве и налијепити на инструмент-таблу: разговарамо ли сваки дан са Савом када му у нашим школама гледамо лик? Икона обавезује јер икона је присуство, а присуство обавезује – кад Отац уђе у собу, та соба, тај народ, та земља, та школа, та Црква – постаје освећена очинским присуством. А да ли смо данас освећени Савиним очинским присуством? Или нас мора опоменути неко, као старац послушника у оној руској причи: „сине, не испу-

ниш ли келију молитвом, неће ти вриједити што си је испунио иконама“. Не испунимо ли себе Савом, и Савиним Богочовјеком – свака наша школска икона тамо гдје је и има и свака кућна тамо гдје нам не дају да школску поставимо стајаће тамо као символ обавезе коју нисмо успјели да испунимо. Па ипак: нека је и даље тамо. Она је залог да са свих својих историјских лутања, попут блудног сина, имамо Оца и дом коме можемо да се вратимо, да наше лутање није коначно. Да знамо ко смо: народ Светог Саве и зато: по Христу и њему увијек једни другима род, род по Крви Христовој – па по крви очинској; род по Тијелу Христовом, па по тијелу људском. Отуда што води Христу, Његовој Крви и Његовом тијелу – Свети Сава обједињује српски род. Заборавивши, услијед тмина којима смо ходили, да је наше јединство најприје оно вјечито, космичко, литургијско, у Тијелу и Крви Богочовјека, а тек потом оно пролазно у тијелу и крви наших предака, заборавили смо поредак ствари: да оно садашње, чак и најплеменитије јесте позвано да се укоријени у оном вјечитом и тако добије смисао. Чак и оно најмисленије, неукоријењено у вјечности – почиње да нас дијели. Чак и браћа по оцу и мајци, неукоријењени у вјечитом – постају непријатељи јер човек који не зна да је његова отаџбина – Царство Божије – неће знати ни како му се зове отаџбина на земљи. Зато нам је опет потребан Сава. Можда он и ходи међу нама. Није му ни онда било лако: наш народ је кроз приче о светитељевом ходу и закрштавању српских и приморских земаља ономад сачувао не само успомену на његов подвиг, него и на тврдовратост народа и непријемчивост земље у којој је камење увијек некако свезано а пашчад пуштена. Данас нам опет предстоји светосављење, прохођење земљама са Савиним штапом у рукама, са Савином мисли у глави, са Савиним срцем у грудима и Савином ријечју на уснама. Сви су Хришћани Апостоли, вјесници Ријечи. Сви су Срби не само Светосавци, него – призвани да буду Сава, да ходе и благовјесте долазак Царства Божијег. Јер ради Царства зри пшеница, ради Царства сазријева нам младо вино; ради Царства се рађамо и ништа осим Царства није достојно човека. А тамо, у Царству, прије него што нас загрли праотац Аврам, уколико га достојни будемо, придржаће све наше убоге Лазаре, сву нејач из сметова и збјегова у своме очинском наручју по вјери нам отац – Свети Сава.

КОСОВСКА БИТКА И ТУРСКО РОПСТВО

Средњевековна Србија је на врхунцу своје моћи за време владавине цара Душана Немањића. Међутим, Душан изненада умире 20. децембра 1355. године. Његов син Урош тада је имао 19 година. Непосредно после тога долази до распарчавања Србије. Душанов полубрат Симеон (по мајци Палеолог) прогласио се за цара и из јединствене државе издвојио грчке и албанске области. У средишним и источним деловима царства образовале су се две снажне области Мрњавчевића – краља Вукашина са средиштем у Прилепу и деспота Угљеше са седиштем у Серу. У сливу трију Морава формирала се област кнеза Лазара Хребељановића. Његови зетови Вук Бранковић и Ђурађ Балшић били су господари великих територија – први на Косову а други у Зети.

Године 1354 Турци ступају у Европу. Освајају велике територије у Бугарској и Грчкој. На реци Марици до ногу је потучена српска војска 1371. године. У тој битци су погинули Вукашин и Угљеша. Стратег ове победе био је Евренос бег, који ће имати значајну улогу и у Косовском боју.

Кнез Лазар Хребељановић заслужује да се о њему каже нешто више и пре Косовске битке. Мудрим и делековидим државничким потезима Лазар се брзо уздигао изнад других великаша и наметнуо се као наследник Немањића. Велики углед је стекао када је битно допринео помирењу Српске и Цариградске цркве, чиме је српском верском поглавару коначно призната титула патријарха. Повучена је анатема бачена за време владавине цара Душана. Није била без значаја чињеница да је Лазарева жена Милица потицала из лозе Немањића. Милица и Лазар су имали два сина (Стефана и Вука) и пет кћери. Мара је била удата за Вука Бранковића, Драгана удата за сина бугарског цара Александра (у српској легенди она је постала Вукосава удата за Милоша Обилића), Теодора удата за угарског кнеза Николу Горјанског, Јелена удата за Ђурђа Балшића, кнеза Зете и Оливера, која ће после Лазареве смрти постати Бајазитова жена.

Удовица цара Душана Јелена (Јелисавета), пре смрти је постала мајка Елизабета (замонашила се) наговори удовицу деспота Угљеше Јефимију, да дође у Крушевац, где је постала учитељица и васпитачица Лазареве деце. Ова изузетна жена, Гркиња по пореклу (мајка) поседовала је темељну хеленску културу. Доста је допринела стварању посебне културне атмосфере у Лазаревој породици. Кнез Лазар се портудио да остави спомен иза себе подижући задужбине. Манастир Раваница је његово дело, као и неколико мањих манастира у Браничеву. Издашно је даривао манастире у Светој гори. Уисторијским изворима кнез Лазар се приказује као паметан, побожан, частан и храбар владалац.

Косовска битка се одиграла 28. јуна 1389. године. Распоред на Косову пољу је био следећи: У центру је био Мурат. Уз њега је морао бити Али паша, јер је био Велики вазар. На турском левом крилу био је Муратов млађи син Јакуб и на десном Евренос бег. Бајазит, старији Муратов син био је на овом крилу нешто повучен.

Код Срба у центру је био кнез Лазар. На десном крилу је био Вук Бранковић а на левом Влатко Вуковић са Босанцима. Ту је био и један одред Хрвата под командом Иваниша Хорвата.

Битка се одвијала на следећи начин по турским изворима:

На почетку битке турско лево крило на коме је био Муратов син Јакуб било је поражено. Вук Бранковић је сатро турско лево крило тако да су Срби дошли до коморе и складишта хране.

У јеку битке српски великаш по имену Милош Обилић се предаје Турцима. Тражи да га доведу пред султана Мурата. Пред шатором му нису дозволили да уђе. Међутим, Мурат је рекао да га пусте. Могуће да га је знао, јер по неким изворима Милош је био српски конзул у Једрену. Чим је пришао султану Мурату убио га је. Турци су прикрили Муратову смрт, тако да она није утицала на исход битке. Бајазит је био позван да преузме команду.

Српско лево крило са Вуковићем и Босанцима није имало успеха. Изгледа да су они брзо после почетног неуспеха напустили битку. То се може посредно закључити из једног писма босанског краља Твртка Котроманића трогиранима у коме каже да је он имао незнатне губитке у људству на Косову. Ако је то тачно онда је Лазарев центар био доведен у тешку ситуацију. Када је српски центар био поражен кнез Лазар је био ухваћен и погубљен. У таквој ситуацији Вук Бранковић је учинио оно што је сматрао најцелисходнијим – са својим људима повукао се пут Дренице.

У Турским изворима Косовска битка је преувеличавана. По Ахмедију такву битку свет није запамтио а по Шуркулаху обе војске заматаху такву битку какве од постанка света није било. У историји Мула Мехмеда Нешрије „...помињу се стреле које су сунце заклањале, од копаља ни ветар није могао да дува, од коњских ногу ни бујица да је била не би могла проћи“. Битка се описује као два мора која се измешаше „сабље свелтеше као блистави небески пламенови“. Најфантастичнији је опис у коме се каже како је „од писке војничких рогова звериње у шумама цркавало“. Да ли је у питању претеривање, преувеличавање или источњачка реторика. Овде је умесно питање – зашто таквог претеривања нема у описима других турских битака (Никопол, Мохач).

Вест о Муратовој смрти се брзо ширила и због тога се дошло до закључка да су Срби на Косову победили. Карло VI је наложио богослужење у Нотр Дому због победе хришћана. До данашњег дана остале су недоумице о томе ко је победио на Косову? Ми смо овде од угледног госта из Париза пре неколико година чули – да се незна ко је победио на Косову. Горан Шорић, католички теолог и историчар из Ријеке – тврди да је велика превара да су Срби изгубили Косовску битку. На чему се заснивају ставови да Срби нису изгубили битку.

Наводи се да су Срби толико заокупљени овом битком у дужем временском период тако да произилази да није могуће да су је изгубили. И Вук Карахић каже „да је тај догађај тако силно ударио у народ да су готово све заборавили шта је било донде, па су само оданде почели приповедати и певати“. Ово се узима као аргумент да Срби нису поражени на Косову. Нису Срби једини народ који је толико заокупљен својим поразом. Грци су страховито поражени код Термопила а до дана данашњег величају ту битку (и данас се снимају у Холивуду филмови о тој битци). Американци су поражени

код Алана и тај пораз је постао темељ америчке националне митологије. Зашто би другачије било код Срба?

Најјачи аргумент да Срби нису поражена на Косову је величина територије Србије после Косовске битке. Син кнеза Лазара Стефан Лазаревић је владао на територији која је била много већа од територије свог оца Лазара пре Косовске битке. То је иситна. Поставља се питање – како је то било могуће?

Када је Стефан Лазаревић раскинуо вазални однос са Турцима од мађарског краља Жигмунда добио је велику територију на северу (Мачву, Београд, Срем и део Баната). Осим тога у средишњем делу Угарске у околини Бесермења и Дебрецина 34 села и трговачке и рударске градове Сатмар, Немци и Нађбању. У Босни добија рударски центар Сребреницу. Ово великодушно поклањање територија Ср-

бима од стране мађарског краља је разумљиво ако се има у виду да је Стефановим укидањем вазалног односа са Турцима мађарској учинио велику услугу. Уместо Турака на својој граници, како је било до 1404. године, Мађарска је сада била удаљена од турске војске пар стотина километара, што ће потрајати скоро 60 година (све до пада Деспотовине 1459. године).

Када је Стефан 1413. године код планине Витоше поразио војску султана Мусе добио је од новог султана Мехмеда I велику територију измђу Ниша и Софије.

После смрти свога сестрића Балше III Стефан је наследио и Зету и са тим је Србија значајно проширила своје границе.

Ово велико проширивање граница Србије после Косовске битке било је основни разлог веровању да Срби нису изгубили Косовску битку. За време владавине Стефана Лазаревића и Ђурђа Бранковића Србија није била окупирана земља од стране Турака, иако су Срби поражени на Косову пољу. То је трајало скоро 70 година и заслуге за то има само један човек – Стефан Лазаревић, син кнеза Лазара. Због тога ћемо се задржати на личности Стефана Лазаревића.

Стефан Лазаревић је био врло образован човек. Писао је и читао на српско-словенском, преводио са грчког и знао латински језик. Његово име је значајно у историји српске књижевности. Осим биографских писао је и књижевне радове. Значајни су му радови „Похвала кнезу Лазару“ и „Слово љубави“.

Стефан Лазаревић је био високог раста и леп човек. На крунисању краља Сигисмунда у Ахену хроничари су забележили да је „српски деспот међу витезовима био као месец међу звездама“. Био је изузетан ратник, што је доказао у неколико битака. Због тога је био веома поштован. Стефан Лазаревић је био тотово нестваран спој мушке храбрости, високе интелигенције, светског образовања и изузетне духовне и физичке лепоте.

Са падом Деспотовине настају тешки дани за српски народ јер Србија постаје поприште сукоба две велике силе – Турске и Мађарске. Велика рана разарања изазвала су велике миграције Срба на север. О величини тих миграција сведочи писмо мађарског краља Корвина упућено Папи 12. јануара 1483. године. У њему наводи да се у последње четири године у његову државу населило 200 хиљада Расцијана.

Србија је била под турском окупацијом од пада Смедерева 1459. године до I српског устанка. То је

345 година. Турска окупација је била веома тешка. Експлоатација је била жестока. Срби су једва преживљавали. У исламској Турској хришћански Срби су били грађани другог реда, изложени насиљу, малтретирању и понижавању. Многи Срби су напуштали развијена и урбанизована рударска, занатска и трговачка средишта и повлачили се у неприступачне планине бавећи се углавном сточарством. Србима је најтжи био „Данак у крви“. Турци су отимали српску децу одводили их у Турску да би се посебним васпитањем стварали турски војници – јањичари.

Поставља се питање – како је Српски народ преживео 350 година под турском влашћу? Оборен ударцем споља, Српски народ је почео долазити себи изнутра. Од својих духовних вредности начинио је бедем опстанка. Споља је пристао на све да унутра не би примио ништа.

Песма је Кнеза произвела за Цара, Цару је дала Царицу, Царици браћу, браћи имена. Није заборавила ни слуге Милутина и Голубана. Дала је имена хртовима и коњима. Сазнала је ко је коме био кум, ко побратим, ко девер и тако довела у сродство цео народ. Призвала је и оне који су умрли пре боја и повратила оне који су се родили после њега. Уочила је какве ко има очи, а однекуда је сазнала и боју гласа својих јунака.

Поезија је изројила сазвежђе од 9 Југовића, Бановић Страхињу, Топлицу Милана, Косанчић Ивана, Срђу Злапоглеђу, Косовку девојку, Стевана Мусића, Рељу Крилатицу. То су само неке личности Косовске епопеје, личности непознате историји, али у свести Српског народа нико није ни дуже ни више постојао. У памћење су ушли из поезије и одатле их нико није могао исчупати. Може ли се истинскије постојати него што у свести Српског народа постоји Бошко Југовић и његов барјак крсташ?

Оно што му је требало за опстанак Српски народ је испевао, а оне које је изгубио на бојном пољу, повратио је и оживео у стиховима. Ономе што је изгубио у реалности дао је трајност и оплакао у дестерцима. Барјак, па на бојном пољу пренет је и подигнут на виши, духовни план, и одатле га нико никада није могао оборити. Зато се са правом каже да је Косово легенда која је сачувала Српски народ у вековном ропству. Косово је име за оно највредније што смо дали Хришћанској цивилизацији. И како рече наш велики песник Матија Бећковић: „Право је чудо што се сва Српска земља није назвала Косово“.

Stewardship 2019

Dear Brothers and Sisters:

Thank you for your continued prayers and support for our church, without your generous and sacrificial financial, time and talents offerings we would not be here. With God's and your help, we are looking forward to a great 2019. As you know our church is supported primarily through your contributions and other church events. We humbly ask you to complete the 2019 Stewardship Commitment Form online or at church. By doing your part, we can create a budget to more effectively manage the church finances and to create a database of volunteers. Once again, our goal is to get 100 Stewards, which is approximately 60 more Stewards than today, this is the only way we can sustain our parish.

God gives us an opportunity to do everything according to our free will. Christian Stewardship is a lifestyle, which acknowledges accountability and responsibility before God. Becoming a Steward begins when we say we believe in God, to whom we give our love, loyalty and trust. We affirm every aspect of our lives comes as a gift from God.

We are simplifying the stewardship process and encourage everyone to complete the form online at <https://www.mostholytheotokos.com>. Those of you who prefer donating online using your credit/debit or ACH Bank account on our website can do so thanks to Nikolay Kolev who set up Stripe and Plaid which are secure and less expensive than PayPal. As always, you may continue to pay via check or PayPal, it is your choice.

May God richly bless you and your family.

This commitment I
make to secure a Christ-centered life for myself and my family.

...to return to God the first fruits from the gifts **He** has bestowed upon me.

...to assist my Lord in the mission of spreading **His Gospel**.

...to anchor my personal commitment in Christ, and to do my share in serving **His people**.

2019 Stewardship Pledge Form

NAME _____

ADDRESS _____

CITY _____

TELEPHONE _____

I COMMIT MYSELF TO CHRIST AND HIS CHURCH THROUGH THIS PLEDGE.

TOTAL PLEDGE FOR 2019: \$ _____

To be paid: ____ weekly ____ monthly ____ quarterly ____ in full

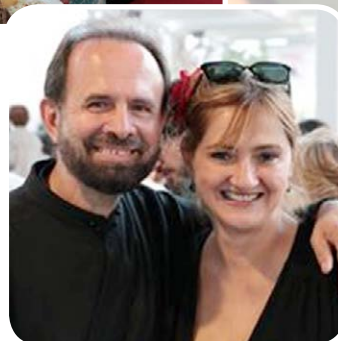
SIGNED _____

DATE _____

Past Events:

Serbian/European Food festival held on November 10th 2018

The Orange County Serbian/European Festival, is one of Orange County's new cultural celebrations. Established 5 years ago, the festival strives to bring its heritage, its Orthodoxy, and of course, its wonderful food to individuals from throughout Orange County. It is one of The Nativity of the Most Holy Theotokos Serbian Orthodox Church's important public fundraisers. Throughout the day, guests enjoyed strolling through the **beautiful venue of the Senior center in Irvine**, indulging in inventive spirits at the **Folk dancing and performance by our Dunav kolo group as well as Seven other National Folk dancing groups and a Live music by Orchestra Jedinstvo on a big terrace of Senior center**. Whether it's freshly-prepared Serbian/Mediterranean style food and pastries, an evening of live music and beautiful choreographed dance, or a unique shopping experience, The Orange County Serbian Festival gives everyone the chance to enjoy life like in Serbia and other European countries. This was not only a celebration for our community to enjoy within itself, but also a vital opportunity to reach out to the neighborhood and general Southern California community – sharing our faith, cultural backgrounds and communal spirit with all of our guests. The event was a great success due to the hard work many parishioners from our Community. Sincere gratitude to all!

VISIT OF HIS GRACE BISHOP MAXIM

On the second Sunday of Great Lent, His Grace Bishop Maxim served the Divine Hierarchical Liturgy at the Nativity of the Most Holy Theotokos Church in Orange County. Concelebrating with His Grace were Fr. Blasko Paraklis and Deacon Vladan Radovanovic.

The parish faithful welcomed their bishop in front of the church and after receiving his blessings proceeded inside for the Divine Liturgy. The liturgical responses were sung by Choir Istocnik under the direction of Valentina Swearingen and complemented by Bishop Maxim.

The Hierarchical Liturgy and beautiful sermon of His Grace about the teachings of St. Gregory Palamas which focused on the uncreated energies of the Holy Spirit made a great impression on the souls of the parishioners. Lenten fasting plus other divine virtues help to purify our hearts and allow us to receive the grace of the Holy Spirit. In this way, we truly experience God in our lives. The beautiful troparion from the Paschal cannon (ode one) sung with such joy on Pascha night perfectly encapsulates the theme and the goal of Great Lent:

“Let us purify our senses, and we shall see Christ, shining in the unapproachable Light of his resurrection, and we shall clearly hear him say, ‘Rejoice!’ as we sing the song of victory!”

We all definitely rejoiced with His Grace Bishop Maxim. He joined us for lunch after the Divine Liturgy and talked personally with the faithful encouraging each one to continue to strengthen our church community and accomplish the task of acquiring a permanent facility.

Parish Priest Report for the year 2018 to the Annual Assembly

April 21st 2019
Irvine, California

THANKS

As usual, I have the normal litany of thanks for so many people. First I thank the members of the parish council, who work hard and diligently to assist me in the administration of the parish. Special thanks go to John Vukasovich and Milanka Radosavljevic who have managed our finances with great skill and dedication. Since we did not have a financial bookkeeper last year, they have been doing all the work. Nikolay Kolev with his skills contributed a lot in many areas including setting up possibilities for donations via our web site, etc. Special thanks also go to Alex Zlatic, who has served six consecutive years as president of the parish council and Raka Rakic who has been treasurer the same number of years. The jobs of president and of treasurer are always demanding. Due to his health condition, Raka will take a well-deserved rest.

I offer my deep gratitude to our choir. The dedication, piety and joyful ministry of our choir is amazing. Their hard work pays off in the beauty of our services. A special thanks, of course, to Valentina and Sanja for coordinating the work of the choir, and preparing for every Liturgy which is certainly not a light task.

Our church school staff last year included Sanja Rakonjac who taught Bible study for children, and Sladjana Petrovic who taught Serbian language and kolo. Sandra Konstantinovic and now Maja Todorovic also deserve our appreciation as does Milica Gajic, president of our kolo group. All these people put lots of time and effort to work for the benefit of our children and our church. As you may know, our Sanja has some health issues, so I am replacing her at the moment teaching children. Education for our children is one of the most challenging areas of parish life as the effective-

ness of the program depends on cooperation and volunteerism from parents. You heard during Sanja's report that not many children come to Sunday School. It seems on the part of many parents that the growth and education of their children in the Faith is secondary to coffee hour and other schedules. We hope and pray that this will change.

My gratitude goes to those who serve at the altar of the Lord. All the young men who offer their service to the Lord are also much appreciated.

My gratitude extends to all those who offer time and talent in various ways including cleaning, stepping up when help is needed, especially for the events, donating to projects, and overall promoting the health and well-being of the parish to the glory of God. Although there are literally too many to mention individually, some must be mentioned: Milica Obradovich Gajich, Maja Todorovich, Nenad & Maja Djokic, who together with John Vukasovich and Nikolay Kolev comprised the committee for our annual Food Festival, which was one of the most successful festivals we had so far.

Together with many volunteers they did an exceptional job and take an immense amount of pride — the good kind — in their work. I want them to know that I, and the whole parish, sincerely appreciate their efforts. I thank all the others who work for our Church. You all know who you are, and more importantly, God knows who you are.

Finally, I am eternally grateful to Petya and Danijela for preparing most of Sunday luncheons throughout the year. Most certainly, I am grateful to all other ladies who help them.

TRAVELS

You need no reminder that I am busy. In addition to parish life, I am occupied with diocesan and pan-orthodox responsibilities, as well as with Focus and IOCC, charitable organizations. I serve as an alternate member of our Diocesan Council and I participate in clergy meetings, monthly phone conferences and the annual Diocesan meeting during the celebration of Diocesan Days. Occasionally I travel to serve in missionary parishes.

Your indispensable understanding of the Church in a broad, non-local way, and my responsibilities beyond the parish are actually a vital part of parish life.

REVIEW

This was a busy year in the life of our parish. Besides the regular festivities of Christmas, Easter, Church Slava, and food festival, significant effort was put into the one million dollar matching campaign offered by Mr. Panic. I am truly amazed how many people generously responded to our appeal. And while you know what transpired there, it is good to comment briefly on parish life in general. How does one measure the effectiveness of the work being done in our parish? Mere numbers do not answer this question. Indeed, we are numerically a small community.

We can measure parish health by the activities of our faithful. Quite a few people are constantly working for the benefit of our Church and some of them I mentioned at the beginning of my report. Our parish website is packed with deep and rich resources. We owe a great deal of gratitude to Nikolay Kolev and Nicholas Tamraz for their work on the site. They continue to manage it as well as our Facebook page. Our website has a fabulous Orthodox library of articles on various aspects of the Faith. Many new comers when they move to this area find us by looking first at our beautiful website. That is parish health! We came together in joy, fun and fellowship again this year in all our wonderful activities especially the Serbian Food Fest. The friendships among our parishioners are real and lasting. When people visit our parish they immediately say that they see us as a family. This is the biggest complement to all of us because the Church community is a family. Hospitality within our community and outside our doors is Christian witness. That is parish health!

STEWARDSHIP

The annual meeting is always an occasion to at least mention stewardship. While we are above water (bare-

ly), there is very little wiggle room in the financial health of our parish. I urge all of you to examine the budget closely and see that we are doing everything in our power to have a lean, yet meaningful, budget that allows us to continue our ministry here. Please prayerfully consider moving towards a tithe in your giving. The size of our parish is more than adequate for the budget we just presented.

Return in thanksgiving a portion of the blessings that God has given you. If you did not pledge last year, please do so this year. If you can raise the level of your giving, please do so, for God will reward your generosity!

Looking at the profile of our community, I am fully aware of the many strengths and the great potential we share here. These strengths include the fact that we have a full cycle of Divine Liturgies and other Divine services and that a good number of the faithful throughout the year gather to worship and give glory to God, to receive strength and power through the Sacraments and to lift up their minds and hearts to God in thanksgiving, remembering His Name, his power, and his love. This liturgical life enables our people to have communion with God and, therefore, to become capable of accomplishing His will. I would say that lately more and more of our people are responding to prayer, but our numbers are still far from what they could and should be. We need to do everything to build up the living church with a strong commitment to Christ and His church. St. Cyprian of Carthage wrote in the 3rd Century, "No one can have God as their Father unless they have the Church as their Mother." In other words, one cannot properly know God, worship God, live a God-filled life unless they are part of the Church. One cannot live alone and find salvation. It is impossible because loneliness separates one from other people and in the worse case lead to spiritual delusion. One must be a part of something greater than oneself in order to grow to greater heights.

The Church is that place. It is not simply a place of assembly; it is a place of gathering for worship. It is consecrated so that people can gather together and become greater than the sum of their parts. It is only by being together that we can really and truly worship God. If one is alone, then one is focused just on oneself. Yet when we are together, we can strive for greater things.

I can never thank all of you enough for the love and support you have shown to the Church and to me and

my family. I will do my best not only to return your love and support, but to reward it with renewed effort.

Before my final thoughts I would like to inform you that in the month of July I will be representing our parish at the National Church Assembly in Chicago, Illinois. This assembly will involve not only bishops, but priests and laypersons as well, in the administration and vision-setting process of the Church. It is tempting to think that these are just an “every three years expense.” But the coming together of our whole Church has a value that goes well beyond the decisions made. The fellowship, the cross-pollination of ideas, and the heavenly worship all make the Sabor Assembly well worth the effort and expense. I am sure some important decisions will also be made to move the Church forward. Please keep our Church in prayers regularly!

FINAL THOUGHTS

I have been parish priest of Most Holy Theotokos Church for the past 20 years. In that period of time, we

have seen the glory of God in so many ways. In October of last year, it was the 20th anniversary of my ordination to the Holy Priesthood. That means I have spent all my priestly life with you. It has been a blessing and I have received so much from all of you, much more than I have given. I ask for your prayers for me, my Family, and our ministry here. I pray that God strengthens me to continue for as long as He wishes. I pray for all of you each day. And as always, in the past year, there are many times when I have fallen short as a father, and a priest. For this and any possible offense I may have committed against any one of you, I beg your forgiveness. May God continue to bless Most Holy Theotokos Church with His goodness and light. May the Lord bless you from Zion and may each and every one of you see the good things of Jerusalem all the days of your life. Amen!

Fr. Blasko Paraklis,
Parish Priest

Prayer for our Parish

I ask everyone to remember our parish in daily prayer:

Lord, God and Savior of all, we thank You for the blessing of The Most Holy Theotokos parish in our lives. May Your word become alive in each and every one of us who strive to follow You. Please bless and multiply all the gifts — time, talent and treasure — which are given in thanks to benefit our mission and glorify Your name. Bless and multiply the givers and help us all to make present Your Kingdom. For You are the Giver of all that is good, O Christ our God, and to You we give glory, together with Your Father who is without beginning and Your all-holy, good and life-giving Spirit, now and ever, and unto ages of ages. Amen.

Schedule of Services

The Divine Liturgy is served regularly at 10:00 am every Sunday and on major Feast days at our Parish Center at Irvine Corporate Park, 2148 Michelson Drive, Irvine.

10:00 am: *Divine Liturgy*

11:30 am: *Sunday School*

12:00 pm: *Lunch*

Vespers service followed by the Sacrament of Holy Confession will be served every Saturday at 5:00 pm and on the eve of major Feast days at 7:00 pm.

Akathist Service to the Mother of God is served on Fridays at 7:00 pm

ЛИТУРГИЈА

ПРЕЂЕОСВЕЋЕНИН ДАРОВА PRESANCTIFIED DIVINE LITURGY

During Great Lent, Presanctified Divine Liturgy is served each Wednesday at 5:00 am, and each Friday at 10:00 am.

THE SERVICES OF HOLY WEEK

Since the early days of the Church, there has been a cycle of services celebrated during Holy Week and Pascha.

Evidence of this goes all the way back to Egeria, a female from the West who experienced Orthodox Holy Week and Pascha in 383 AD in Jerusalem. She stated that the tradition was already long established. These exact same services are still conducted today by the Orthodox Church. Here is a brief outline of the services of Holy Week. Many of the services are anticipated or served the day before.

THE SERVICES OF HOLY WEEK

Since the early days of the Church, there has been a cycle of services celebrated during Holy Week and Pascha.

Evidence of this goes all the way back to Egeria, a female from the West who experienced Orthodox Holy Week and Pascha in 383 AD in Jerusalem. She stated that the tradition was already long established.

These exact same services are still conducted today by the Orthodox Church. Here is a brief outline of the services of Holy Week. Many of the services are anticipated or served the day before.

April 20th – Lazarus Saturday

Divine Liturgy at 9:00 am.

Vespers service and vrbica at 5 pm.

April 21st – ЦБЕТИ ENTRANCE OF OUR LORD INTO JERUSALEM:

Divine Liturgy at 10:00 am: This liturgy heralds the end of the Great Fast and the beginning of Holy Week as Christ triumphantly enters into Jerusalem. The tradition, as the tropar states and the icon shows, is for a procession of palms led by the children. So begins our journey into Holy Week. During Holy Week, we fast from meat, poultry, dairy products, eggs, fish, wine and oil.

April 21st – Bridegroom Matins at following Annual meeting pm:

Known in the Church as The End, the imagery here is about the Last Judgment. It relates the deep anguish of Christ as He prepares for His Passion. The services tell us to be ever vigilant for we do not know when God will come. These services are a triumph of the eschatological (last days) imagery in the Church.

April 22nd – Велики Понедељак Great and Holy Monday

Presanctified Liturgy at 10:00 am:

The readings from Exodus during these services tell of the Passover which precedes the Passover (Pascha) of Christ.

April 22nd – Bridegroom Matins at 7:00 pm.

April 23rd – Велики Уторак Great and Holy Tuesday

Presanctified Liturgy at 10:00 am

April 23rd – Bridegroom Matins at 7:00 pm

April 24th – Велика Среда Great and Holy Wednesday

Presanctified Liturgy at 10:00 am

April 24th – Велика Среда Great and Holy Wednesday

Holy Unction at 7 pm, at St. Steven Serbian Orthodox Cathedral at 1621 West Garvey Ave., in Alhambra. For Holy Unction there should be more priests serving, therefore, all of us Serbian priests gather together at the Cathedral to perform this Holy Sacrament for all the Faithful. This service relates to the event when the harlot anoints Christ and is forgiven. On this day we customarily anoint the people with Holy Oil as a sign of healing and remission of sins.

April 25th – Велики Четвртак Great and Holy Thursday:

Holy Vespers Liturgy of Holy Thursday at 10:00 am: This solemn Liturgy commemorates the First Eucharist also known as Red Thursday. The darkness of the week is broken slightly because of the importance of the Eucharistic event. Traditionally the priest prepares the reserve sacrament of the year. The passion of Christ is now close.

**April 25th – Велики Четвртак –
Great and Holy Thursday**

Matins of Holy Friday Thursday evening at 7:00 pm. The service, commonly known as “The Twelve Gospels” as the Church, remembers the betrayal and crucifixion of Christ by reading the twelve Gospel accounts. A climatic point of Holy Week emphasizing the reality of actions.

**April 26th – Велики Петак
– Great and Holy Friday**

Royal Hours at 10:00 am: Known as Royal because there is a Gospel reading and the Emperor would attend this service. It recounts the entire Gospel and Passion of Jesus Christ.

**April 26th – Велики Петак
– Great and Holy Friday**

Vespers at 4:00 pm: Remembering the crucifixion and death of Christ. There is a solemn procession as the burial shroud (plashtanica) is brought out to the people. Christ is laid in the tomb and our vigil of the Resurrection begins.

**April 26th – Велики Петак
– Great and Holy Friday**

Matins of Holy Saturday on Friday evening at 7:00 pm: Known as the Praises of the Lamentations, the service begins the Sabbath as Christ lays in rest in the tomb. Often seen as a funeral service for Christ, in fact it is a commemoration of the law and love of God towards His people.

**April 27th – Велика Субота
– Great and Holy Saturday**

and The Annunciation Vespersal Liturgy of Holy Saturday at 10:00 am: The death of Christ is linked with the creative acts of God. It is here that Christ descends into Hell and breaks the doors. The service inaugurates the paschal celebration as the service is bright and uplifting. The tomb is revealed as a place of life.

**April 27th – Велика Субота
Васкрсно јутрење**

– Great and Holy Saturday:

The Services of the Great and Holy Pascha Saturday evening starting at 11:30 pm: The Joy of Joys, Holiday of Holidays, celebrating Christ's Resurrection. The service begins with nocturn anticipating the Resurrection. The procession follows at midnight announcing the Resurrection to the world. We then celebrate the Paschal matins. Baskets will be blessed after Ruserrecional Matins on Pascha night and again following Divine Liturgy on Sunday.

**April 28th – „ВАСКРСЕЊЕ
ПРИСТОБО“**

– PASCHA CELEBRATION

Divine Liturgy at 10:00 am at Parish Center, 2148 Michelson Dr., Irvine. This is the Great and Joyous Liturgy celebrating the Pascha of our Lord. The Parish celebrates the Resurrection with a feast and events for the children and adults. Banquet will be held after the Divine Liturgy at St. Mark Antiochian Church. See the detailed information later in this Newsletter.

**April 29th – Васкрсни понедељак –
Bright Week**

The Divine Liturgy will be held at 10:00 am.

**April 30th – Васкрсни уторак
– Bright Week**

(on Tuesday – no Liturgy here – there will be Liturgy @ the Monastery in Escondido) and on Monday, April 16th, the Divine Liturgy will be held at 10:00 am.

**May 6th – Ђурђевдан – St. George
the Victorious Great Martyr**

Divine Liturgy at 10:00 am.

**May 12th – Св. Василије Острошки
– St. Basil of Ostrog Wonderworker**

Divine Liturgy at 10:00 am.

**May 22nd – Transfer of the Relics of
St. Nicholas the Wonderworker**

Divine Liturgy at 10:00 am.

**May 24th – Св. Кирило и Методије
– Sts. Cyril and Methodius:**

Divine Liturgy at 10:00 am.

**June 3rd – Holy Constantine and
Helen – Divine Liturgy at 10:00 am.**

**June 6th – Вазнесење Господње
– СПАСОВДАН**

**ASCENSION of our Lord
Jesus Christ**

Divine Liturgy at 10:00 am.

June 15th – Задушнице

– Memorial Divine Liturgy at 10:00 am: Please bring the names of your deceased members of the Family.

**June 16th – Силазак Св. Духа на
Апостоле – СВЕТА ТРОЈИЦА
– ДУХОВИ – Pentecost Sunday
HOLY TRINITY DAY – PENTECOST**

Divine Liturgy at 10:00 am.

**June 17th – Духовски понедељак
– Pentecost Monday**

Divine Liturgy at 10:00 am.

**June 18th – Духовски уторак
– Pentecost Tuesday**

Divine Liturgy at 10:00 am.

THE APOSTLES FAST

Just a reminder that the fast leading up to the Feast of Apostles Peter and Paul begins June 24th. It, of course, ends on the Feast Day of Sts. Peter and Paul, July 12th

**June 28th – Св. Великомученик
Лазар и св. Мученици српски –
Vidovdan – St. Lazarus**

The Divine Liturgy will begin at 10:00 am.

Fate, Fortune, and God's Will.

A lecture by: Michael Pravica, Ph.D.
Professor of Physics
University of Nevada Las Vegas

Date: June 2, 2019

Time: 1 pm (after the Liturgy)

Location: Nativity of the Most Holy Theotokos Serbian Orthodox Church
Irvine Corporate Park,
2148 Michelson Drive,
Irvine, CA 92612

CHILDREN'S SUMMER CAMP

Summer camp is a unique opportunity for our children to learn about our Orthodox faith and culture as well as to meet other children from within our diocese. Every summer our Diocese organizes summer camp at St. Sava Camp in Jackson where many children from parishes within our diocese attend.

➔ **New this year, the individual registration form will be filled out exclusively online. You will still have to print and mail your Health, Insurance, Consent and Policy forms by mail. Also new this year, all forms are to be sent to Jackson at P. O. Box 965, Jackson, CA 95642. Go to www.CampStSava.org to begin the registration process.** Adult volunteers are needed to work in the kitchen, or as counselors, etc.

FOOD COLLECTION PROJECT FOR HOMELESS AT OUR PARISH

Our Parish has sponsored an independent homeless project every Sunday. We collect any food, fresh or canned, which we ask you place on the table located next to the playroom. We gather all your donations along with the left-overs from our parish meals and the change from the collection box on the same table, and donate it all to the Salvation Army Shelter located in our neighborhood. We urge you to leave food each week on that table. If you would like to help deliver it to the shelter, please tell Fr. Blasko, or Sanja Rakonjac. It is such a great help. Big thank-you's to volunteers for delivering our donations. Check your fridge and cupboards before coming to Church on Sundays and bring whatever you can donate.

HELP YOUR PARISH THROUGH CAR DONATION

You can now help the parish by making a tax-exempt donation of a car, truck, RV, or boat. All DMV details will be handled for you, and your vehicle will be towed for free. The church will receive funds equaling the full value of the vehicle. Please call with any questions. Also, if you have any ideas or suggestions for fund-raising activities to benefit our parish, please pass them along to the Church Board or Fr. Blasko.

ENDOWMENT FUND

Another way to help our parish is to establish an endowment fund in memory of deceased members of your family. While the principal will always stay in tact, the income from the fund is used for various church needs and programs, as the donor may designate. The main thing is that the parish will pray regularly for the donor and his/her family members.

«Ставроанастасима» – крестовоскресные слова

О Воскресении

Преподобный Симеон Новый Богослов

Братья и отцы, пришла Пасха, радостный день воскресения Христова, причина всякой радости и ликования, которые переживаются либо один раз в год, либо каждый день и постоянно – теми, кто постигает таинственный смысл праздника. Радость и ликование пришли и наполнили наши сердца, освобождая от трудов всечестного поста, совершенствуя и утешая наши души.

Поблагодарим же Господа, Который вывел нас из моря поста и провел с радостью к пристани Своего воскресения.

Давайте исследуем, в чем состоит тайна воскресения Христа и Бога нашего, которое совершается непостижимым образом с теми, кто этого желает, как Христос погребается в нас, как во гробе, и как соединяется с нашими душами и воскресает, совоскрешая и нас.

Христос и Бог наш, будучи повешен на кресте, распял на нем грех мира и, вкусив смерти, сошел в преисподняя ада. Как некогда, восходя из ада, Он вернулся в пречистое Свое тело, от которого вовсе и не отлучался, немедленно воскрес и после этого с великой славой и силой взошел в Небеса, точно так же и сейчас, когда мы выходим из мира и входим, подражая страданиям Господним, во гроб покаяния и смирения, Он Сам сходит с небес, входит в наше тело, как во гроб, соединяется с нашими духовно мертвыми душами и воскрешает их. Тем са-

мым тому, кто совоскрес с Ним, Он предоставляет возможность видеть славу Его таинственного воскресения.

Воскресение и слава Христова, как мы уже говорили, есть наша собственная слава, поскольку Тот, Кто усвоил Себе человеческое естество,

действует в нас так же, как действовал и Сам. Воскресение души есть ее соединение с жизнью. Точно так же, как мертвое тело не может ожить, если не примет в себя живой души и не смешается с нею несмешанно, так и душа не может ожить сама, если неопишимо не соединится с Богом, Который есть подлинная вечная жизнь. То есть она мертва до тех пор, пока в познании, созерцании и чувстве не соединится со Христом, – пусть при этом она остается невещественной и бессмертной по своей природе.

Большинство людей верит в Воскресение Христово, однако очень мало кто ясно видит его. А те, которые не увидели его, не могут поклониться Иисусу Христу как Святому и Господу. И священнейшее песнопение, которое мы ежедневно имеем на устах, не говорит: «В Воскресение Христово **веруя...**», – но что? – «Воскресение Христово **видевше**, поклонимся святому Господу Иисусу единому безгрешному». Как же Дух Святой понуждает говорить нас, будто мы видели то, чего на самом деле не видели, так как Христос воскрес один раз тысячу лет назад (Эти слова написаны в XI веке – прим. пер.), но и тогда никто не видел как Он воскрес? Может, Святой Дух

хочет, чтобы мы говорили ложь? – Нет, конечно, но то, что Он побуждает нас исповедывать, есть истина. Ибо Воскресение Христово совершается внутри каждого верующего, и не единожды, но всегда, когда Сам Владыка Христос воскресает внутри нас, облекается в благолепие и сверкает молниями нетления и Божества. Светоносное присутствие Духа указывает нам на Воскресение Христово и удостоивает нас увидеть Самого Воскресшего. Поэтому мы и говорим:

Бог Господь и явился нам (Пс. 117,27).

Итак, когда кому открывается воскресший Христос, тогда Он всегда является перед его духовными очами. Потому что, когда Он приходит к нам через Духа Святого, воскрешает нас из мертвых, оживляет и дает нам благодать видеть Его внутри себя всецело.

(13-е Огласительное слово)

**Христос възкръсна от мъртвите,
със смъртта си смъртта победи и на тия, които са в гробовете, дарува вечен живот!**

**Възлюбени в Господа чеда,
ХРИСТОС ВОСКРЕСЕ!**

Всички вас, братя и сестри, сърдечно поздравяваме с великия, светозарен, радостен празник на Светата Пасха. Христос възкресе!

Господ ни сподоби да преминем попрището на светата Четиридесетница и Страсната седмица, да нахраним своите души, своят разум, своите чувства с велики духовни и благодатни действия, богослужения, които в течение на целия пост реално ни поддържаха духовно, и накрая, да посрещнем радостно празника на Христовото Възкресение.

Нека тази радост във Възкръсналия Спасител да не напуска нашите сърца, нека тя да ни помага в тежките моменти на живота, когато ни се струва, че се спускат над нас най-тежките обстоятелства, когато считаме, че няма изход и че всичко е разрушено, и няма надежда. Нека радостта във Възкръсналия Христос да посети нашите сърца и разум и да ни помогне да намерим победата над тези трудни обстоятелства в живота, подобно на това, както във Възкресението Христово е дадена на нас победа над смъртта и тъмните сили на злото.

Иисус започна Своята проповед със словото за любовта; целият Му земен живот бе служение на любовта, върховният момент на Неговото служение беше изкупителната жертва на любовта.

Ние пеем прекрасното пасхално песнопение: „Ден на възкресението е, да се просветим от тържеството, взаимно да се прегърнем. Да речем: братя! и на тия, които ни ненавиждат всичко да простим с

Възкресението“. Да се прегърнем с братска любов – това е истинското празнуване на Великден.

Нашият стремеж към Бога не е лесен. Той е стремеж към надчовешкото, той е стремеж себе си да надвием, да се приобщим с Божествения Дух и да станем такива, каквито с човешки сили не можем да станем. Ето какво значи да се открият за нас дверите на Пасхата Господня, за да влезем в тържеството на Свещения празник. Тогава и ние ще бъдем синове на Възкресението.

Радостта е постоянната награда на тия, които следват Божия закон. Това и великият Апостол открива със следните думи: „С вътрешния си човек намирам услада в закона Божий“ (Рим. VII:22).

Пасхата Христова – това е празник на победата и празник на свободата. С такива чувства възприемаме този свят ден и приемаме решението, според мярката на своите сили да поемем към среща с Възкръсналия Спасител, да отидем към свободата в Христос, чрез тези двери, които Той за нас е открил, като е вършел дела на милосърдие и правда, помагал на всички тези, които се нуждаят от помощ, съдействал на мира, справедливостта и любовта в човешкия род.

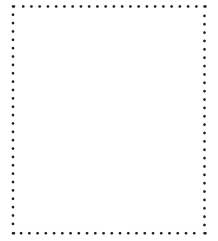
На всички от сърце молитстваме: бъдете синове и дъщери на Възкресението и радостта ви да бъде светла и пълна.

Воистину воскрес Христос! Амин.

**Nativity of the Most Holy Theotokos Missionary Parish
Orange County, California**

2148 Michelson Drive
Irvine, California 92612

DR. IVANKA SRBINOVSKA & DR. MILOS BOSKOVIC

13372 Newport Ave. Suite G, Tustin, CA 92780, Tel. (714) 832-2672

www.TransformationDental.com

JOVANA JERINIC
Certified Public Accountant

Tel: 949.415.5415

jovana@jj-cpa.com
www.jj-cpa.com

Experienced CPA that specializes in providing the following services to small businesses and individuals:

TAX PREPARATION

QUICKBOOKS

ACCOUNTING

PAYROLL

BOOKKEEPING

BUSINESS CONSULTING

**STANCOM
CONSTRUCTION**

General Construction Contractor

Stanisa Stan Covic

Phone 714-812-2633

www.stancomconstruction.com

Orthodox Christian Cartoons & Comic Strips

www.ikonimation.com/FatherGabriel

~St. Nektarios of Aegina

DIRECTIONS...to the Parish Center:

Location: Irvine Corporate Park

2148 Michelson Dr., Irvine

Between MacArthur & Von Karman

Directions: From North take San Diego Fwy 405 South. Exit at MacArthur Blvd., south toward airport. Turn left onto MacArthur. Turn left onto Michelson Dr. Pass Dupont. Parish Center on right side of street.

From South take San Diego Fwy 405 North. Exit at Jamboree Rd. Left onto Jamboree Rd. Over the freeway bridge to turn right onto Michelson Dr. Pass Von Karman. Parish Center on left side of street.